

EIROPAS PARLAMENTS

2004

2009

Sesijas dokuments

24.10.2007

B6-0400/2007 }
B6-0401/2007 }
B6-0403/2007 }
B6-0404/2007 }
B6-0405/2007 } RC1

KOPĪGAS REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

Ievērojot Reglamenta 108. panta 5. punktu, iesniedza:

- *Joseph Daul, Lutz Goepel, Neil Parish, Struan Stevenson, Esther De Lange, Carmen Fraga Estévez, Esther Herranz García, Elisabeth Jeggle, Mairead McGuinness, James Nicholson un Agnes Schierhuber* PPE-DE grupas vārdā,
- *Luis Manuel Capoulas Santos* PSE grupas vārdā,
- *Niels Busk, Kyösti Virrankoski, Willem Schuth, Ona Juknevičienė un Danutė Budreikaitė* ALDE grupas vārdā,
- *Adam Bielan, Sergio Berlato, Janusz Wojciechowski, Gintaras Didžiokas, Andrzej Tomasz Zapalowski, Liam Aylward, Zdzisław Zbigniew Podkański, Ewa Tomaszewska, Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk, Ryszard Czarnecki and Mieczysław Edmund Janowski* UEN grupas vārdā,
- *Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorf* Zaļo/ALE grupas vārdā,

nolūkā aizstāt rezolūciju priekšlikumus, kurus iesniegušas šādas grupas:

- PPE-DE (B6-0400/2007)
- PSE (B6-0401/2007)
- ALDE (B6-0403/2007)
- UEN (B6-0404/2007)
- Zaļie/ALE (B6-0405/2007)

par barības un pārtikas cenu pieaugumu

RC\691773LV.doc

PE396.037v01-00 }
PE396.038v01-00 }
PE396.040v01-00 }
PE396.041v01-00 }
PE396.042v01-00 } RC1

LV

LV

Eiropas Parlamenta rezolūcija par barības un pārtikas cenu pieaugumu

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 33. pantu,
 - ņemot vērā 2007. gada 26. septembra normatīvo rezolūciju par zemes atstāšanu atmatā 2008. gadā,
 - ņemot vērā Reglamenta 108. panta 5. punktu,
- A. tā kā iepriekšējo mēnešu laikā pasaulē ir būtiski pieaugušas labības cenas un valsts un privātā sektora labības krājumi ir mazākie iepriekšējo 40 gadu laikā;
- B. tā kā, saskaņā ar jaunākajām aplēsēm, 27 dalībvalstu ES kopējā labības raža būs par aptuveni 8 miljoniem tonnu mazāka nekā pagājušajā gadā;
- C. tā kā 2006. gada raža bija tikai 265,5 miljoni tonnu, līdz ar to intervences rezervei šim gadam bija pieejams tikai viens miljons tonnu;
- D. tā kā labības krājumus pasaulē ir ietekmējuši nelabvēlīgi laika apstākļi, sevišķi sausums un plūdi, kas, visticamāk, ir saistīts ar klimata pārmaiņām;
- E. tā kā vairumā ES dalībvalstu nav iespējams konstatēt tiešu un ilglaicīgu sakarību starp atsevišķu produktu cenas pieaugumu un biodegvielas pieprasījumu, tomēr ir jāuzsver, ka tādās valstīs kā ASV aktīva politika, kas veicina kukurūzas audzēšanu bioetanolā ražošanai, ir tieši ietekmējusi dzīvnieku barības un pārtikas cenas, un šādu sakarību ir apstiprinājusi arī ESAO;
- F. tā kā 2007. gada septembrī publicētajā ESAO pētījumā par biodegvielas ražošanas ietekmi uz vispārējo pārtikas nodrošinājumu un bioloģisko daudzveidību pausts brīdinājums, ka konkurence, kas zemes un resursu dēļ pastāv starp pārtikas un dzīvnieku barības un degvielas ražošanas nozarēm, var palielināt pārtikas cenas līdz tādām līmenim, kas ietekmētu nabadzīgāko iedzīvotāju un reģionu nodrošinātību ar pārtiku;
- G. tā kā pieprasījums pēc pārtikas pasaulē pieaug ātrāk nekā piedāvājums, un tas lielā mērā notiek arī tāpēc, ka ienākumu pieaugums tādās jaunās tirgus ekonomikas valstīs kā Indija un Ķīna līdz ar iedzīvotāju skaita pieaugumu veicina pieprasījumu pēc gaļas un piena produktiem un līdz ar to arī pēc dzīvnieku barības;
- H. tā kā nepietiekams nodrošinājums ar pārtiku joprojām ir ikdienas realitāte 854 miljoniem cilvēku, no kuriem aptuveni 820 miljoni ir jaunattīstības valstu iedzīvotāji;
- I. tā kā dzīves dārdzība pieaug straujāk nekā pārtikas produktu mazumtirdzniecības cenas, kuru pieaugums savukārt apsteidz lauku saimniecību noteiktās cenas pieaugumu;
- J. tā kā lielākajiem vairumtirdzniecības uzņēmumiem un atsevišķiem lielajiem mazumtirdzniecības uzņēmumiem, kuri darbojas ES, ir ievērojama ietekme pārtikas produktu

RC\691773LV.doc

PE396.037v01-00}
PE396.038v01-00}
PE396.040v01-00}
PE396.041v01-00}
PE396.042v01-00} RC1

cenu noteikšanā, un šo uzņēmumu koncentrācija ir sasniegusi tādu pakāpi, ka tie ieņem dominējošu stāvokli attiecībā uz ražotājiem;

- K. tā kā barības maisījumu cenas pieaugums palielina ražošanas izmaksas lopkopības un putnkopības nozarē;
- L. tā kā iepriekšējo 15 gadu laikā kopējā lauksaimniecības politikā jau ir notikušas būtiskas izmaiņas, lai piemērotos Eiropas sabiedrības un ekonomikas attīstības prasībām, un tā kā atbalsta atsaiste sniedz lauksaimniekiem iespēju reaģēt uz tirgus prasībām;
- M. tā kā EK līguma 33. pantā ir noteikts, ka kopējās lauksaimniecības politikas mērķi ir nodrošināt piedāvāto produktu pieejamību tirgū un panākt, lai patērētāji piedāvātos produktus saņemtu par samērīgām cenām,

Zemes atstāšana atmatā

- 1. atzinīgi vērtē ES lauksaimniecības ministru nesen pieņemto lēmumu apstiprināt Komisijas priekšlikumu, ar ko paredz atcelt noteikumus par obligātu zemes atstāšanu atmatā 2008. gadā;
- 2. atzīmē Komisijas aplēses, ka saskaņā ar šo lēmumu labības audzēšanai papildus būs pieejami 2,9 miljoni hektāru un nākamā gada raža pieaugs par aptuveni 10 miljoniem tonnu;
- 3. pauž nožēlu, ka Padome nepieņēma Parlamenta grozījumus, ar ko ierosināts neprasīt obligātu pienākuma izpildi attiecībā uz zemes atstāšanu atmatā arī 2009. gadā, un cer, ka šis jautājums tiks skatīts, drīzumā veicot kopējās lauksaimniecības politikas efektivitātes pārbaudi;

Pārtikas ražošana un mazumtirdzniecība

- 4. atzīmē Komisijas locekles *M. Fischer Boel* nesen izteikto piezīmi, ka barības izmaksu pieauguma dēļ gaļas un gaļas produktu cenas 2008. gadā varētu pieaugt pat par 30 %;
- 5. atzīmē, ka piena cenu pieaugums 2007. gadā nodrošina nelielu, tomēr steidzami vajadzīgu ienākuma pieaugumu piensaimniekiem, taču ir problemātisks patērētājiem un apgrūtina piena produktu nodrošināšanu vajadzīgajā daudzumā, piemēram, skolām un slimnīcām;
- 6. ar bažām atzīmē, ka Eiropas mājputnu gaļas ražotājiem par putnu barību nākas maksāt par 40–60 % vairāk nekā pirms gada, jo īpaši ņemot vērā, ka ar barību saistīti 60 % no kopējām šo ražotāju izmaksām;
- 7. stingri un nepārprotami uzsver, ka izejvielu izmaksas veido salīdzinošiniecīgu daļu no daudzu pārtikas preču, sevišķi pārstrādes produktu, kopējām izmaksām un ka pat pēc nesenā kviešu cenu pieauguma kviešu cena joprojām veido mazāk kā 10 % no maizes klaipa mazumtirdzniecības cenas Lielbritānijā un mazāk kā 5 % no *baguette* cenas Francijā;
- 8. aicina Komisiju un dalībvalstis analizēt neatbilstību starp lauku saimniecību un lielāko mazumtirgotāju noteiktajām cenām; jo īpaši norāda, ka Komisijai ir jāizmeklē mazumtirdzniecības uzņēmumu koncentrācijas sekas, kas vairumā gadījumu nelabvēlīgi

ietekmē sīkražotājus, mazos uzņēmumus un patērētājus, un Komisijai ir jāizmanto visi tās rīcībā esošie juridiskie līdzekļi, ja tiek konstatēta ļaunprātīga tirgus spējas izmantošana;

9. mudina Komisiju atļaut lopkopjiem saņemt progresīvus tiešos maksājumus, jo īpaši tiem, kuru saimniecības ir skāruši slimību uzliesmojumi (piemēram, infekciozais katarālais drudzis), jo dzīvnieku barības cenu pieaugums var radīt nopietnas naudas plūsmas problēmas;

Biodegviela

10. uzsver, ka biodegvielas ražošanai pašlaik izmanto tikai nelielu daļu no ES izaudzētās labības un ka biodegvielas jomā noteikto mērķu īstenošanai līdz 2020. gadam joprojām būtu jāizmanto tikai 15 % no ES aramzemes;
11. atzīmē, ka kopš 2004. gada ES desmit reižu ir palielinājusies enerģijas ražošanai audzēto kultūru platība, sasniedzot 2,84 miljonus hektāru;
12. uzsver, ka pašlaik fosilo kurināmo var aizstāt tikai ar biodegvielu, kas ir plaši pieejama tirgū un kas atšķirībā no fosilā kurināmā ir atjaunojama un var ievērojami palīdzēt samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas;
13. atzīmē, ka no vienas tonnas labības, ko Eiropas Savienībā izmanto bioetanola ražošanai, līdz pat 40 % blakusproduktu veidā tiek izmantoti dzīvnieku barības nozarē;
14. tomēr aicina Komisiju un dalībvalstis censties vairāk, lai veicinātu otrās paaudzes bioenerģijas izmantošanu un ražošanu, kas galvenokārt ietver kūtsmēslu un lauksaimniecības atkritumu, nevis lauksaimniecības pamatprodukcijas pārstrādi;
15. aicina Komisiju veikt vides un pārtikas nodrošinājuma ietekmes novērtējumu, ņemot vērā konkurenci, kas zemes un resursu dēļ pastāv starp pārtikas ražošanu un tādas degvielas ražošanu, kurā izmanto augkopības produktus, novērtējumā ietverot klimata pārmaiņu ietekmi un iespējamus pasākumus, lai novērstu turpmāku pārtikas ražošanas resursu samazināšanos;

Imports un eksports

16. ar nopietnām bažām atzīmē, ka milzīgā barības graudu deficīta dēļ barības maisījumu cena ir pieaugusi par EUR 75 tonnā un turpina pieaugt un līdz ar to par 10 miljardiem eiro palielinās ES lopkopības un putnkopības nozares izmaksas;
17. atzīmē iepriekšējā Lauksaimniecības ministru padomes sanāksmē izteikto paziņojumu par priekšlikuma izstrādi, ar ko 2008. gadā paredz atcelt ievedmuitas nodokļus graudaugiem, lai tādējādi risinātu sarežģīto situāciju lopkopības un jo īpaši cūkgaļas nozarē;
18. norāda, ka šādi lēmumi patiesībā var vājināt ES nostāju PTO sarunās par pieeju tirgum;
19. uzsver, ka šis lēmums nedrīkst kļūt par precedentu citām nozarēm, piemēram, rīsu nozarei;

20. noraida jebkurus centienus noteikt eksporta kvotas un tarifus ES lauksaimniecības ražojumiem;
21. prasa, lai trešo valstu uzņēmējiem piemēro tikpat stingru kontroli, kāda tiek piemērota ES ražotājiem;
22. aicina Komisiju izvērtēt iespējamās piegādes pārvaldības un pārtikas nodrošinājuma pasākumus, ar kuriem varētu novērst dzīvnieku barības un pārtikas cenu turpmāko nepastāvību un nekonstruktīvo konkurenci starp pārtikas un degvielas ražošanu;

Nepietiekams nodrošinājums ar pārtiku pasaulē

23. ir nobažījies, ka pasaules pārtikas krājumu samazināšanās smagi skar tieši jaunattīstības valstis ar zemiem ienākumiem un pārtikas deficītu, jo tiek prognozēts, ka ievērojami pieaugs kopējā summa, kas šīm valstīm būs jāmaksā par labības ievadumiem, 2007./2008. gadā sasniedzot vēl nebijušu apmēru — 28 miljardus ASV dolāru, kas aptuveni par 14 % pārsniedz jau tā iespaidīgo pagājušā gada summu;
24. atzīmē, ka kopumā jaunattīstības valstis par labības ievadumiem tērēs rekordlielu summu — 52 miljardus ASV dolāru;
25. aicina Komisiju rūpīgi analizēt graudaugu un eļļas augu sēkļu piegādes deficīta ietekmi uz mazaizsargātiem pārtikas ražotājiem un patērētājiem ES un trešās valstīs, tostarp aicina izskatīt priekšlikumus instrumentiem un pasākumiem, ar kuriem varētu novērst traucējumus pārtikas piegādē un turpmākā cenu kāpuma radītās inflācijas sekas;
26. aicina Komisiju padziļināti analizēt tendences pasaules tirgū, tostarp augošo pieprasījumu pēc pārtikas jaunattīstības valstīs, lai saistībā ar KLP efektivitātes pārbaudi apsvērtu iespēju izveidot pastāvīgus mehānismus, kuri turpmāk garantētu atbilstīgu tirgus piedāvājumu;
27. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei un Komisijai.